

Наръчник за усета към живота

По паспорт съм Иван Масларски, но никой не ме знае като Иван, а като Иво. Роден съм в Самоков и никъде не бих могъл да живея освен тука. Обичам планината, любовта, добрите хора и капучиното – по-добро представяне от това не знам дали има.

Занимавам се с изкуство от 45 години. В момента имам частна галерия, намираща се в двора ми, с произведения на изкуството на много добри български художници.

Когато бях твърде малък, за да попълня баскетболния отбор, съвсем случайно попаднах в един техникум по радиоелектроника, ама нямам никаква представа от електроника. Завърших. И по родителски амбиции ме приеха строителство и инженерство. След втория-третия месец разбрах, че там не ми е мястото и се отказах. Поживях си след това 2-3 години, участвах навсякъде в софийската бохема, където има – аз бях там. Когато ми дойде времето, достойно отидох в казармата.

Баща ми, Бог да го прости, беше зъболекар, майка ми аптекарка, вуйчо ми лекар, така и аз реших, че ще ставам лекар след казармата. Затова се явих като частен ученик в гимназията да завърша биология. И завърших биология. Мисля си, че ако бях станал лекар, щях да бъда един много добър лекар. Но това е минало незабравимо.

Съвсем случайно, по някакво необяснимо стечение на съдбата, попаднах в графичната база в Самоков. Там от самото начало усетих една тръпка, нещо се пробуди, нещо, което явно вътре в мен е живяло – отношението ми към изкуството. Аз го имах, разбира се, ама тогава пролича, пробуди се. И с такова желание се хвърлих, че зарязах всичко. Това ми даде един стимул в живота. Научих се да отпечатвам графики и разни други неща. Бях доста добър в професията си. А срещите с всички тия автори бяха толкова интересни. Там идваха най-добрите и от всеки научавах по нещо. Е, имало е и такива, от които нищо не съм научавал, ама все тая.

Винаги съм имал отношение към изкуството и нямам представа откъде. Ама ето един пример, без да се правя нито на интересен, нито на важен. Когато бях в казармата в Пловдив, в една градска отпуска, отидох в книжарницата и си купих “Египетско изкуство”. Това ме е привлякло - това съм си купил. И съм си я надписал, и още си стои в нас на библиотеката. Ето, оттам. Освен това винаги съм търсел красивото,

извисеното... Благодарение на изкуството съм обиколил Европа, правил съм изложби къде ли не. Галеристът е като посланика и дипломата. Той е връзката между артиста и хората, които имат интерес към изкуството. Той трябва все пак и доста да разбира, а освен това е много важно да бъде коректен. Ако не си коректен и си позволяваш да мамиш, да правиш глупости – много бързо се проваляш. За да се издържиш във времето, трябва наистина коректност и добро отношение – и към автора, и към купувача и към себе си. Към себе си най-вече. Ако към себе си го нямаш това разбиране и отношение, значи не можеш да го имаш и към другите. Там е разковничето.

Е, разбира се, правил съм и много простотии, като всеки човек. В младежките години бях абсолютен идиот. Тогава нещата бяха по-други, ама всъщност освен техниката и самите условия на живот, които променят психиката на човека, нищо не е мръднало от векове. Човекът не е мръднал – то е злоба, завист... Много е важно къде си роден, в какво семейство си израснал, какви са ти приятелите. Моят дядо е бил бит от комунистите. Бил е на 42 години, нищо не е правил - няма съд, няма присъда, няма нищо. Идват тука след 9 септември и на 13.10. изкарват 27 души от Самоков, и ги убиват. Той е имал мандра на Белмекен и една къща. Никакъв друг имот – смята ли са го за капиталист някакъв, явно. Това са едни много отвратителни години.

Нямам добро отношение към комунизма по никакъв начин. Държа това да се помни за мене. Това е, меко казано, нещо, което спира човешкото развитие. Но за разлика от много други сфери, които се развиваха в България по онова време, в графичната база идваха едни от най-добрите български художници. Това са за мене важни неща.

Това значи, че в тая сфера – при художниците – е имало свобода. Свобода на действие, свобода на мисълта, просто свобода. И там е имало грешки, простотии всякакви, но все пак това беше едно от най-свободните творчески дружества в България.

Винаги съм бил свободен човек, с което спокойно мога да се похваля. Извън системата. Никога не съм имал зависимост от някого. И затова никога не съм бил богат, само твърде душевно богат, и по тоя начин съм издържал на всички трудности.

Комунизмът е най-голямата тъпня. Аз като ги слушам милите невежи дето казват “колко хубаво ни беше...”. Ама те нищо не правеха, живеяха илюзорно точно като мишоци. Аз по това време се напивах. Вече от 32 години не пия, даже и бира. Ама

бях една такава пияница. Изнасях лекции, говорех глупости, беше ми гадно от самия мене. Абе, беше сериозно, ходех като свободен електрон. Накрая се издърпах, щото ножът беше опрял до кокала и или то мене, или аз него. И аз победих. За мене комунизмът беше едно безумие, социалистически лагер се казваше, а да живееш в лагер не е хубаво. След комунизма не съм пил вече. Не знам защо започнах, то просто се започва, но със сигурност знам кога спрях.

По време на първия брак не пиех и не пушех. По време на втория, жена ми ме изтърпя една година и после животът ми се промени на хиляда градуса. Като спрях. Аз ѝ казах, че не ставам за брак, тя вика ставаш. И аз наистина не съм за семеен живот, ама оказа се че наистина ставам. Имам две близначки от първия брак и две деца от втория. Аз съм богат човек – четири деца имам. Две еврейчета и две българчета. Не съм от този тип дете преследва идилията, сантименталността. Не мога да ги искам да са до мене. В един момент децата трябва да имат свой живот. Всеки трябва да се изгради като личност. Личност, която има смисъл, първо за самия себе си, и след това и за другите. Ето, в моя живот примерно, до тая възраст, за която ти разправам, са ставали страхотни работи, гаджета колко искаш и т.н., ама не е това смисълът. Сега си умирам от смях като се сецам какви циркове сме правили, щото то беше винаги. Обаче трябва и сериозни работи да се правят. Ама, вземеш ли се насериозно, нищо не става. Никога не трябва човек да се взима насериозно. Защото в края на краищата ние сме една точка, запетайка от всичкото, което ни заобикаля.

Човек се лута, но в един момент трябва да си открие пътя, да намери онова, което наистина му се прави. С'я тая дума вече не знам дали при вас още важи, ама професията трябва да е любов. Не правиш ли с любов това, което вършиш - накъде си тръгнал? То и в живота е така. Всичко трябва да е любов. И вяра. Аз приемам много от религията на йоги, моги и т.н. Източното православие ми мирише на съветски съюз.

Вярвам, че всеки си има мисия, 'щото ако я нямаш, ще си живееш без да знаеш защо. Ще си направил две деца, ще готвиш, ще ходиш на море и ще викаш колко е хубаво. Въпросът е нещо да се свърши. Аз вече съм си извършил моите неща. Ако мога нещо още да свърша, нещо във връзка с изкуството - моите проекти - ще съм много доволен.

Знаете ли, лишавал съм семейството си от всичко, за да мога да си изпълня проекта. Не са били винаги розови нещата. Аз не съм някъв измислен герой. Обаче не

съжалявам, защото за мене това са важните неща. Всеки прави компромиси в живота си някакви, няма как, но колкото са по-малко, по-добре.

Абе, много е трудно да говориш за себе си. По трудно от това не знам дали има. Или ще се направиш ангел, или дявол. А пък щом си тука на земята, с два крака, нито си ангел, нито си дявол. Всеки има нек'ви качества, ама и недостатъци - колкото си иска.

Това е от мене... ще дойдете, като се стопли, пак да си говорим.